

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Перший проректор

С. І. Набока

«27» червня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФАУНА УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВИВЧЕННЯ В ШКІЛЬНОМУ КУРСІ БІОЛОГІЇ

підготовки здобувачів

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

(назва програми)

мова навчання українська

Слов'янськ – 2022 р.

Розробник: Кушакова І.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «ДДПУ».

Рецензенти:

Дичко В.В. – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання і біології ДВНЗ «ДДПУ».

Євтухова Т.А. – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та інформатики ДВНЗ «ДДПУ».

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології

Протокол № 8 від «27» червня 2022 р.

Завідувач кафедри фізичної терапії,

фізичного виховання та біології _____ В.В. Дичко

Погоджено групою забезпечення спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Керівник групи забезпечення _____ І.В. Кушакова

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“27” червня 2022 р.

протокол № 9

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:	
	4-й	4-й
	Семестр	
	8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 4 самостійної роботи здобувача – 8	Лекції	
	24 год.	6 год.
	Практичні	
	24 год.	6 год.
	Самостійна робота	
	42 год.	78 год.
Вид контролю: залік		

Мета викладання навчальної дисципліни «Фауна України та її вивчення в шкільному курсі біології» полягає у формуванні здатності майбутнього бакалавра середньої освіти в галузі біології та здоров'я людини розуміти різноманіття тварин України, особливості життєдіяльності представників різних таксономічних груп, їх поширення, зв'язок із середовищем існування, закономірності розподілу фауністичних комплексів по території України, а також господарське значення тварин та роль в біосфері.

**2. Матриця результатів навчання, методів навчання, методів контролю з навчальної дисципліни (вибіркової)
«Фауна України та її вивчення в шкільному курсі біології»**

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
<p>– здатність до формування у здобувачів ключових і предметних компетентностей, моделювання змісту навчання відповідно до програмних результатів, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів;</p> <p>– здатність до організації різних видів і форм навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів у межах предметної спеціальності (рівень базової середньої освіти);</p> <p>– здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення й теорії біології для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів.</p> <p>– здатність розкривати сутність біологічних явищ, здатність розуміти і пояснити будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, поширення, використання живих організмів і систем усіх рівнів організації.</p>	<p>Словесний метод (лекції, що проводяться з використанням наочності – застосуванням презентацій, відеоматеріалів, демонстрації натуральних об’єктів, моделей та муляжів; обговорення, бесіда, дискусія, аналіз);</p> <p>практичний метод (практичні роботи, набуття практичних навичок; інтерактивні методи (мозковий штурм, робота у групах), аналіз конкретних ситуацій, розробка презентацій, реферативна робота).</p> <p>У рамках самостійної роботи використовуються діагностичні та пошукові методи навчання відповідно до типу та складності завдання.</p>	<p>Вхідний (бесіда).</p> <p>Поточний контроль (письмові роботи у формі рефератів, презентацій, доповідей); усне опитування; письмове опитування (тестування, звіт про виконання практичної роботи, відповіді на питання).</p> <p>Вирішення компетентнісно-орієнтованих практичних завдань; поточні та контрольні тестування.</p> <p>Підсумковий контроль (залік).</p>

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
л		пр.	с. р.	л		пр.	с. р.	
Тема 1. Загальна характеристика фауни України. Систематичний огляд тварин України: одноклітинні	8	2	2	4	7			7
Тема 2. Представники типів Губки і Кишковопорожнинні у фауні України	12	4	4	4	9		1	8
Тема 3. Плоскі, Круглі та Кільчасті черви у фауні України	12	4	4	4	9	1		8
Тема 4. Членистоногі і Молюски в	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 5. Хордові тварини фауни України: риби, земноводні, плазуни	8	2	2	4	8			8
Тема 6. Птахи і ссавці України	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 7. Природні зони України. Тварини Полісся	8	2	2	4	10	1	1	8
Тема 8. Тварини Лісостепу і Степової природної зони	8	2	2	4	8	1		7
Тема 9. Тварини Карпат і зони середземноморських субтропіків	8	2	2	4	9		1	8
Тема 10. Охорона тварин в Україні. Господарське значення і роль тварин у біосфері	10	2	2	6	10	1	1	8
Усього годин	90	24	24	42	90	6	6	78

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Теми лекцій

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Загальна характеристика фауни України. Систематичний огляд тварин України: одноклітинні	2	
2	Представники типів Губки і Кишковопорожнинні у фауні України	2	
3	Плоскі, Круглі та Кільчасті черви у фауні України	2	1
4	Членистоногі і Молюски в Україні	2	1
5	Хордові тварини фауни України: риби	2	
6	Земноводні і плазуни України	2	
7	Птахи України	2	1
8	Ссавці України	2	

9	Природні зони України. Тварини Полісся	2	1
10	Тварини Лісостепу і Степової природної зони	2	1
11	Тварини Карпат і зони середземноморських субтропіків	2	
12	Охорона тварин в Україні. Господарське значення і роль тварин у біосфері	2	1
<i>Разом:</i>		24	6

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тваринний світ України: основні риси, найпоширеніші таксони, видова різноманітність. Найпростіші одноклітинні організми	2	
2	Губки і Кишковопорожнинні України	2	
3	Плоскі, Круглі та Кільчасті черви у фауні України	2	
4	Членистоногі і Молюски в Україні	2	2
5	Риби України	2	
6	Земноводні і плазуни України	2	
7	Птахи України	2	2
8	Ссавці України	2	
9	Природні зони України. Тварини Полісся	2	
10	Тварини Лісостепу і Степової природної зони	2	
11	Тварини Карпат і зони середземноморських субтропіків	2	
12	Охорона тварин в Україні. Господарське значення і роль тварин у біосфері	2	2
<i>Разом:</i>		24	6

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вільноживучі та паразитичні організми в Україні: значення в природі і житті людини	4	7
2	Губки і кишковопорожнинні України: загальна характеристика, різноманітність, практичне значення	4	8
3	Паразитичні плоскі і круглі черви в Україні: характерні ознаки, цикли розмноження, заходи з профілактики гельмінтозів. Кільчасті черви України, їх поширення і роль у природі	4	8

4	Членистоногі і молюски України як найбільш високорозвинені безхребетні	4	8
5	Хрящові і Кісткові риби України: ознаки, різноманітність, господарське значення. Земноводні і плазуни української фауни	4	8
6	Птахи і ссавці України, характеристика, різноманітність, роль у природі	4	8
7	Природні зони України. Фауна Полісся	4	8
8	Фауна Лісостепу і Степової природної зони	4	7
9	Фауна Карпат і зони середземноморських субтропіків	4	8
10	Охорона тварин в Україні. Природно-заповідні території	6	8
<i>Разом:</i>		42	78

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За накопичувальною 100-бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

1) усні опитування на практичних заняттях – індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда (оцінюється рівень розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння формулювати запитання до теми та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання);

2) перевірка виконання завдань практичної роботи – звіт, письмове тестування; вирішення проблемних задач; в тому числі перевірка вміння аналізувати й застосовувати одержані знання для вирішення практичних завдань; перевірка результатів виконання завдань для самостійної роботи.

3) залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) і не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти. Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни шляхом виконання

завдань самостійної роботи, але не пізніше, ніж до початку екзаменаційної сесії.

7. Рекомендована література

Основна

1. Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія. Навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 290 с.
2. Зоологія з основами екології : навч. посіб. для студентів ВНЗ. Суми : Університетська книга, 2020. 615 с.
3. Бондарець В.І. Атлас птахів України: Повна збірка. Київ : Знання, 2020. 480 с.
4. Марченко А.Б. Лісова ентомологія. Навч.-метод. посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 134 с.
5. Світ тварин. Ілюстрований атлас. Київ : Рідна мова, 2020. 264 с.

Додаткова

1. Енциклопедія мігруючих видів диких тварин України / під загальною редакцією Полуди А.М. Київ, 2018. 694 с.
2. Мазуркевич А.Й., Трокоз В.О., Карповський В.І. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 340 с.
3. Осадчий О.С. Основи сільського господарства. К. : Центр навчальної літератури, 2021. 294 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <https://redbook-ua.org/animals/region/donecka>
2. <https://tvarunu.com.ua/>
3. <https://discover.in.ua/animals/>
4. http://zuotov.blogspot.com/p/blog-page_58.html
5. <https://music.i.ua/user/378087/41296/>

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Фауна України та її вивчення в шкільному курсі біології» на навчальній платформі Moodle <http://212.3.125.77:9090/moodle/course/view.php?id=2671>